

การศึกษาการพัฒนาคณาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

นายชูชัย รัตนกิจโชติพงษ์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาความหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-252-5

008990

T 15535946

A STUDY OF STAFF DEVELOPMENT IN DEMONSTRATION
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
MINISTRY OF UNIVERSITY AFFAIRS IN BANGKOK METROPOLIS

Mr. Chuchai Ratanapinyopong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

ISBN 974-564-252-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

โดย นายชูชัย รัตนบุญโง้วพงษ์

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... *สุเมธ งาม* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประสิทธิ์ งามนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *วไลรัตน์ มงคลรัตน์* ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ มงคลรัตน์)

..... *อมรชัย ทัศนเมธ* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ทัศนเมธ)

..... *นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการพัฒนาคุณาจารย์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดทบวง-
มหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร
ชื่อนิสิต นายชูชัย รัตนภิญโญพงษ์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและของอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาคุณาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการพัฒนาคุณาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยกลุ่มผู้บริหารจำนวน 22 คน และกลุ่มอาจารย์ที่ได้รับการบรรจุเข้าปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 5 แห่ง จำนวน 221 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของคำถามเป็นแบบกำหนดตัวเลือกให้เลือกตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณาจารย์ ลักษณะคำถามเป็นแบบประเมินค่า โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ พัฒนาคุณาจารย์ด้านการสอน ด้านการวิจัย เชี่ยวชาญความ และตำรา ด้านบริการสังคม และด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคและปัญหาในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณาจารย์ ลักษณะคำถามเป็นแบบประเมินค่า แบบสอบถามถูกส่งออกไป 243 ฉบับ แบ่งเป็นกลุ่มผู้บริหาร 22 ฉบับ ได้รับคืนทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100 และกลุ่มอาจารย์ 221 ฉบับ ได้รับคืน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.02

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่ามัธยเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่มีต่อการพัฒนาคุณาจารย์ในด้านการสอน ด้านการวิจัย ด้านบทความ และตำรา ด้านบริการสังคม และด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อย ทั้ง 4 ด้าน ส่วนความคิดเห็นทางด้านอุปสรรคและปัญหาในการพัฒนาคุณาจารย์พบว่า อุปสรรคและปัญหาสำคัญคือ นโยบายในเรื่องนี้กำหนดไว้ไม่ชัดเจนและไม่นำมาปฏิบัติอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังขาดแคลนงบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาคุณาจารย์อีกด้วย

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Study of Staff Development in Demonstration
Secondary Schools under the Jurisdiction of the
Ministry of University Affairs in Bangkok Metropolis
Name Mr. Chuchai Ratanapinyopong
Thesis Advisor Assistant Professor Noppongs Buryajitradulya
Department Educational Administration
Academic Year 1984

ABSTRACT

Research Purposes

To study the opinions of administrators and instructors concerning staff development, including problems and obstacles found in the development programs, in the demonstration secondary schools under the jurisdiction of the Ministry of University Affairs in Bangkok Metropolis.

Research Procedure

The sample used in this research consisted of 22 administrators and 221 full-time instructors in 5 demonstration secondary schools in Bangkok.

The instrument used in the study was a questionnaire which was composed of 3 parts. The first part was a checklist concerning personal information. The second part was a rating scale which was divided into 4 aspects: teaching, research and text writing, social service, and

cultural preservation. The third part was a rating scale concerning obstacles and problems in the staff development programs.

The 243 questionnaires were distributed to 22 administrators, all of which were returned, and the rest to 221 instructors, only 210 of which (or 95.02%) were returned.

Percentages, means, and standard deviations were used in the analysis of the data.

Findings

The opinions of the administrators and instructors about the practices concerning staff development in teaching, research and text writing, social service, and cultural preservation were all at a low level. As for the opinions about obstacles and problems, it was found that the most important problems concerned policy in staff development and budget. The policy was ambiguous and was hardly put into practice. Moreover, there was also a lack of money for staff development.

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยความกรุณาและการช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นอาจารย์
ที่ปรึกษา ได้ให้ความเอาใจใส่ ดูแล ช่วยเหลือ แนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนงาน
กระทั่งสำเร็จสมบูรณ์

ในงานวิจัยนี้จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง และแบบ
สอบถามที่ตีพิมพ์ ซึ่งในการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือดังกล่าว ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดี
มาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์แก้ว ปุณยภนิก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกชัย กีสุขพันธ์ อาจารย์ ดร. สุนี ชนสารสมบัติ และ ดร. ชิตวิวัฒน์
วิศาลเวทย์

นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งในการให้ข้อมูลการวิจัยจากท่านอาจารย์ใหญ่
ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านในโรงเรียนมัธยม
สาขาทัน 5 แห่ง

นอกจากนี้การจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มปรากฏเป็นผลสำเร็จสมบูรณ์ด้วยความร่วมมืออย่างดียิ่งจาก
คุณพัชรินทร์ มงคล เจ้าหน้าที่ประจำคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุก ๆ ท่านที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ จึงขอขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ชูชัย รัตนบุญโญพงษ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อจำกัดของการวิจัย	7
ประโยชน์ของการวิจัย	7
ความหมายของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	8
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล	10
2 เอกสาร วรรณคดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ความเป็นมาของโรงเรียนสาธิต	12
บทบาทของโรงเรียนสาธิต	13
วัตถุประสงค์ของโรงเรียนสาธิต	16
บทบาทของอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย	17
ความหมายของการพัฒนาคุณาจารย์	18
สาเหตุของการพัฒนาคุณาจารย์	20
ลักษณะของกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณาจารย์	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ขอบเขตของการพัฒนาอาจารย์	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนสาธิต	33
3 วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	37
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	37
กลุ่มตัวอย่างประชากร	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	39
การสร้างแบบสอบถาม	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ลำดับขั้นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ	73
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	73
วิธีดำเนินการวิจัย	73
สรุปผลของการวิจัย	74
อภิปรายผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	82
ขอเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต	88
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	93
ประวัติผู้วิจัย	112

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนผู้บริหารและอาจารย์แต่ละแห่งที่เป็นกลุ่มประชากร	38
2	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง ประชากร	41
3	จำนวนและร้อยละ ของผู้บริหารและอาจารย์จำแนกตามเพศ	44
4	จำนวนและร้อยละ ของผู้บริหารและอาจารย์จำแนกตามอายุ	45
5	จำนวนผู้บริหารและอาจารย์จำแนกตามระดับการศึกษา	46
6	จำแนกผู้บริหารและอาจารย์ตามตำแหน่งทางวิชาการ	47
7	จำแนกผู้บริหารและอาจารย์ตามอายุราชการ	48
8	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาอาจารย์คาน การสอน	50
9	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาอาจารย์คาน วิจัย เขียนบทความ และตำรา	56
10	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาอาจารย์คาน บริการสังคม	60
11	ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาอาจารย์คาน ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	63
12	ข้อคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับอุปสรรคและปัญหาในการจัด กิจกรรมเพื่อพัฒนาอาจารย์	68

สารบัญแนกฏี

แนกฏีที่

หน้า

1	การพัฒนาคุณาจารย์	32
---	-------------------------	----

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย